

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/179/2018
Identifikačné číslo spisu: 5413202963
Dátum vydania rozhodnutia: 18.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5413202963.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 77, IČO: 31 351 026, zastúpenej Mgr. Miroslavom Vlíimom, advokátom v Bratislave, Michalská 9, proti pôvodne žalovanému 1/ F.. P. I., bývajúcemu v G. G., L.. Q. XXXX/XX, a žalovanej Z. I., bývajúcej v G. G., L.. Q. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Idou Cabanovou, advokátkou v Banskej Bystrici, Mičinská cesta 35, o zaplatenie 2 153,55 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 7 C 122/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. novembra 2017 sp. zn. 9 Co 151/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) v poradí druhým (po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie z 5. februára 2014 č. k. 7 C 122/2013-103 uznesením Krajského súdu v Žiline z 3. júna 2014 sp. zn. 9 Co 269/2014) rozsudkom zo 14. decembra 2016 č. k. 7 C 122/2013-218 I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 2 153,55 eur ako istinu, riadny úrok a úroky z omeškania, II. konanie voči pôvodne žalovanému 1/ zastavil, III. žalobkyni voči pôvodne žalovanému 1/ náhradu trov konania nepriznal, IV. žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a V. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov štátu v rozsahu 100 %. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že voči pôvodne žalovanému 1/ konanie zastavil na návrh žalobkyne z dôvodu ukončenej reštrukturalizácie vo vzťahu k pôvodne žalovanému 1/. Súd prvej inštancie ďalej zdôraznil zrejmosť, že daný vzťah je spotrebiteľský, pričom charakter spotrebiteľského vzťahu sa nestráca ani tým, že veriteľom je banka, ani skutočnosťou, že zmluva bola uzatvorená podľa Obchodného zákonníka. Ako súd prvej inštancie ďalej uviedol, v danom prípade, vzhľadom na dátum uzavretia úverovej zmluvy, by pri aplikácii prichádzal do úvahy vtedy platný zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z.z.“), avšak podľa § 1 ods. 2 písm. a/ tohto zákona sa tento nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely

nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu. Podľa názoru súdu prvej inštancie, ani zákon č. 129/2010 Z.z. nemožno na daný vzťah aplikovať, pretože tento nebol v čase podpisu zmluvy ešte ani platný, ani účinný. Preto súd prvej inštancie uzavrel, že práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru sa nevzťahovali na stavebné úvery, resp. medziúvery, nakoľko aj zo všeobecných obchodných podmienok pre stavebné sporenie je zrejmé, že, či už úver, alebo akékoľvek prostriedky sa mali použiť práve len na nadobudnutie nehnuteľností alebo na ich ďalšie stavebné úpravy, či údržbu a aj z predmetnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovanými je zrejmé, že poskytnuté finančné prostriedky mohli použiť výhradne na takýto účel. V danom spore nebolo sporné ani vyplatenie finančných prostriedkov žalobkyňou ako veriteľom, ani výška splátok. Pokiaľ ide o zloženie žalovanej sumy, tá je zrejmá aj zo znaleckého posudku, kde znalec preveril aj spôsob počítania, či už úrokov alebo iných poplatkov a je zrejmé, že stavebná sporiteľňa sa neodchýlila ani od zmluvy, ani od všeobecných obchodných podmienok, resp. cenníkov. O trovách konania súd rozhodol podľa § 257, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie pôvodne žalovaného 1/ a žalovanej rozsudkom z 30. novembra 2017 sp. zn. 9 Co 151/2017 I. rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. IV. a V. podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil, II. vo zvyšnej časti, odvolaním nenapadnutej, ponechal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý, III. odvolanie pôvodne žalovaného 1/ podľa § 386 písm. b/ C.s.p. odmietol, IV. a rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia vo vzťahu k odvolaniu pôvodne žalovaného 1/ uviedol, že je nepochybné, že pôvodne žalovanému 1/ výrokmi I., IV. a V. žiadna procesná ujma spôsobená byť nemohla, nakoľko tieto výroky sa ho netýkajú a pokiaľ išlo o výrok II. o zastavení konania voči pôvodne žalovanému 1/, ktorý napadol, hoci sa ho výsostne týka, takýmto rozhodnutím mu nemohla byť spôsobená ujma. Ďalej v odôvodnení svojho rozhodnutia ohľadne odvolania žalovanej skonštatoval, rovnako ako aj súd prvej inštancie, že daný právny vzťah by sa mal aplikovať zákon o ochrane spotrebiteľa, ako aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, avšak zdôraznil, že na daný právny vzťah nebolo možné aplikovať zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože predmetný zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu. Preto odvolací súd uzavrel, že inak bolo možné a nutné na daný právny vzťah aplikovať aj ustanovenia pre spotrebiteľa výhodnejšie, t. j. na daný právny vzťah by inak bolo možné aplikovať aj normy občianskeho práva, ak boli pre spotrebiteľov výhodnejšie. O trovách prvostupňového a odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 a § 255 ods. 1 C.s.p.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie a navrhla napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dovolanie výslovne odôvodnila ustanovením § 421 písm. a/ C.s.p. (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu). Podľa názoru žalovanej, rozhodnutia odvolacieho i prvoinštančného súdu sú arbitrárne, nakoľko súdy sa zaoberali iba nemožnosťou aplikácie zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na uvedený právny vzťah a zároveň nevzali do úvahy zásadnú námietku žalovanej ohľadne odstúpenia žalobkyne od zmluvy. Dovolateľka zdôraznila, že súdy nižších inštancií odmietli byť viazané právnym názorom odvolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí, ktorý mal zásadný vplyv na ďalšie konanie súdov v zmysle dôsledkov jednostranného odstúpenia žalobcu od zmluvy o úvere. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 12/2016, v zmysle ktorého je nerešpektovanie záväzného právneho názoru vyslovujúceho v zrušujúcom uznesení súdu vyššej inštancie, len na základe vlastného uváženia súdu prvej inštancie, neprístupným postupom. Odklon od ustálenej rozhodovacej praxe videla dovolateľka aj v tom, že súdy nižších inštancií neposudzovali predmetný zmluvný vzťah podľa ust. § 48 ods. 1, 2 OZ a podľa § 457 a § 451 ods. 1, 2 OZ, t. j. pri odstúpení od zmluvy o úvere nemali aplikovať zmluvné ustanovenia, ale ho mali subsumovať pod ustanovenia o bezdôvodnom obohatení, ktoré boli pre spotrebiteľa výhodnejšie. Ako dovolateľka zdôraznila, predmetom sporu je poskytnutý spotrebiteľský úver a preto bolo naň potrebné aplikovať zákon č. 258/2001 Z.z. V tejto súvislosti poukázala dovolateľka na rozhodnutie

dovolacieho súdu 5 M Cdo 20/2009 a rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 402/2013 ako aj na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov Slovenskej republiky. V ďalšom dovolateľka podrobne rozoberala skutkový a právny stav veci. Záverom dovolateľka navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd správne právne posúdili vec a rozhodli v súlade so zákonom a navrhla dovolanie žalovanej ako nedôvodné zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti C.s.p. treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

7. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

9. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „ÚS“, ide o odkaz na rozhodnutie ústavného súdu príslušnej spisovej značky)].

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho

súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. V danom prípade je v dovolaní uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 C.s.p.

11. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. Žalovaná prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

15. Pokiaľ dovolateľ v takom dovolaní nevyvedie právnu otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a odvolacieho konania zvolenej v C.s.p., ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 C.s.p. (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, sp. zn. 3 Cdo 28/2017).

16. Len za predpokladu, že dovolateľ relevantne odôvodní prípustnosť dovolania s tým, že uvedie len ten z dôvodov (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), ktorý z jeho pohľadu atribúty v tomto ustanovení uvedené naplnia, dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia, spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ.

17. V danom prípade žalovaná v dovolaní dala do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 402/2013 z 19. júna 2013 a viaceré rozhodnutia krajských súdov Slovenskej republiky. Označenie uvedených rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky a slovenských všeobecných súdov nižších inštancií nenaplnia pojem ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu tak, aby dovolateľka ním naplnila predpoklady vyplývajúce z § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. V tejto súvislosti

dovolací súd poukazuje na definíciu pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ uvedenú v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017 zo 6. marca 2017, kde sa uvádza: „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj jednotlivo v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali“. Vzhľadom na pojem „dovolací súd“ preto nemožno ním rozumieť ani súdy nižších inšancií ani Ústavný súd Slovenskej republiky. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že Ústavný súd Slovenskej republiky sa v uznesení sp. zn. I. ÚS 402/2013 z 19. júna 2013 nezaoberal hmotnoprávnym posúdením veci, ale z pohľadu ochrany základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sa zaoberal nepreskúmateľnosťou a arbitrárnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu a konštatoval, že „všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok“.

18. V preskúmvanej veci dovolateľka v dovolaní namietala správnosť právneho názoru odvolacieho súdu, že predmetný zmluvný vzťah neposudzoval podľa ust. § 48 ods. 1, 2 OZ a podľa § 457 a § 451 ods. 1, 2 OZ, t. j. pri odstúpení od zmluvy o úvere mal nárok žalobkyne subsumovať pod ustanovenia o bezdôvodnom obohatení, ktoré boli pre žalovanú ako spotrebiteľa výhodnejšie, ako aj aplikovať zákon č. 258/2001 Z.z. Zároveň dovolateľka namietala, že súdy nižších inšancií odmietli byť viazané právnym názorom odvolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí, ktorý mal zásadný vplyv na ďalšie konanie súdov v zmysle dôsledkov jednostranného odstúpenia žalobcu od zmluvy o úvere. S poukazom na vyššie definované kritériá právnej otázky, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., žalovanou namietané nesprávne právne posúdenie veci tak, ako ho formulovala, nebolo spôsobilé založiť prípustnosť jej dovolania podľa citovaného ustanovenia, a to z dôvodu poukazu na odklon od ňou uvádzaných rozhodnutí dovolacieho súdu. Pokiaľ sa dovolateľka domnievala, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu a poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 3 Cdo 12/2016 a 5 M Cdo 20/2009), aby doložila odklon odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. pri prednostnom posudzovaní otázky nároku žalobkyne ako bezdôvodného obohatenia, čo by bolo pre žalovanú ako spotrebiteľku výhodnejšie a zároveň, aby doložila odklon od povinnosti súdov nižších inšancií byť viazaní záväzným právnym názorom odvolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí, nie sú vo vzťahu k ňou nastolenému právnemu posúdeniu príliehavé pre odlišnosť nielen skutkových okolností, ale predovšetkým právnych otázok v nich riešených. V uznesení z 25. januára 2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009 najvyšší súd sa v rámci zrušenia rozsudku súdu prvej inšancie a vrátenia mu veci na ďalšie konanie nezaoberal posudzovaním nároku odstúpenia od zmluvy o úvere ako bezdôvodného obohatenia, ale zaoberal sa uprednostnením kratšej (trojročnej) premlčacej lehoty podľa Občianskeho zákonníka, ktorá je pre spotrebiteľa priaznivejšia, oproti dlhšej (štvorročnej) premlčacej lehote podľa Obchodného zákonníka, ktorá spotrebiteľovi spôsobuje menej priaznivejšie postavenie. Uvedený právny názor najvyššieho súdu v kontexte skúmania platnosti zmluvného dojednania dlhšej premlčacej doby podľa Obchodného zákonníka a uprednostnenia kratšej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka preto nerieši otázku neplatnosti, resp. neprijateľnosti zmluvne dojednaných právnych následkov v prípade odstúpenia od úverovej zmluvy a uprednostnenia režimu bezdôvodného obohatenia v prípade odstúpenia od tejto zmluvy. V druhom označenom uznesení z 31. marca 2016 sp. zn. 3 Cdo 12/2016 najvyšší súd v rámci zrušenia rozhodnutia odvolacieho súdu a vrátenia veci tomuto súdu na ďalšie konanie riešil problematiku závažného porušenia princípu právnej istoty a zákazu svojvôle súdneho rozhodovania nerešpektovaním právneho názoru dovolacieho súdu vyjadreného v zrušujúcom rozhodnutí v danej konkrétnej veci. Uvedené rozhodnutie dovolacieho súdu sa teda zaoberá procesným pochybením súdov nižších inšancií a teda sa nezaobera hmotným právom, ale právom procesným. Z obsahu dovolania ohľadne tejto časti vyplýva, že dovolateľka namietala procesné pochybenie súdu prvej inšancie tak aj odvolacieho súdu, pričom však možno konštatovať, že postupom súdov nižších inšancií k tejto procesnej vade nedošlo. Odvolací súd uznesením z 3. júna 2014 sp. zn. 9 Co 269/2014 v poradí prvý rozsudok súdu prvej inšancie z 5. februára 2014 č. k. 7 C 122/2013-103 zrušil a vec mu vrátil na

ďalšie konanie s tým, že pokiaľ súd prvej inštalácie s poukazom na § 506 Obchodného zákonníka zamietol žalobu žalobkyne ako predčasne podanú, vec nesprávne právne posúdil ako aj nedostatočne zistil skutkový stav. Preto odvolací súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že vec treba opätovne prejednať a rozhodnúť. Uvedeným vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí sa súd prvej inštalácie ako aj odvolací súd riadili, nakoľko vec bola prejednaná a rozhodnutá, hoc aj v intenciách § 506 Obchodného zákonníka, keď mali za preukázané, že došlo k riadnemu odstúpeniu od zmluvy o úvere a k žiadosti o okamžité splatenie úveru, a zároveň ustálili, že daná zmluva o úvere nie je zmluvou spotrebiteľskou. Preto možno uzavrieť, že nedošlo k nerešpektovaniu záväzného pokynu súdu vyššej inštalácie a teda ani k odklonu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

19. Z tohto dôvodu dovolací dôvod nebol žalovanou vymedzený spôsobom uvedeným § 431 až § 435 C.s.p. Absenciu takej náležitosti považuje C.s.p. za dôvod pre odmietnutie dovolania.

20. Najvyšší súd odmietol dovolanie žalovanej podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C.s.p., nakoľko nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

21. Žalobkyňa bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 C.s.p.) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštalácie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.